

Den Nèilkoer...den Eilkoer...den Hellekoer...

Den Nèilkoer, “nèils” voeur dennenoaeld’n, ov es’t èilkoer,” èille” Ursels voeur leeg, ov den Hellekoer, “helle” Ursels voeur ‘d helle..?

Doae woaes al van ‘k wéede nie oe lang een Ursels gehuchtjen voeur noaer ’t Keigat te goaene. Een bosreik gebied en veel mens’n kwoaem’n doaere “nell’n”, ’t es te zèine nèils van de sperreboeum’n roaab’n voeur èin gebruik ov voeur te verkoeub’n. Wand doae kost dien’n als vloerbedek’ei in de stall’n ov om de roaeb’n ov ‘d oaerabbels mée av te dekk’n téén ’t vriez’n. Doaer stonn’n vroere een poaer kleine huizekes ob den Nèilkoer en in ééntjen doaervan, een twiewoeunste, woeundige boaesken Moaens (Maeyens), getrèwd in 1881 mée Ida De Volder, en de die leevdigen doaer oaerme moaer gelukkig.

Woae koneintjes kweek’n, nen hoane mée nen hoarem einekes, een geeteken voeur te melk’n en soms een zweintjen voeur te slagt’n; en doaerbei nog een logtinksken voeur woae groent’n en eirabbels, doarmée bleev’n z’in leev’n. Boaesken ging’d oeuk nog goaen weirk’n in de boss’n in ’t keigad, ferséél’n moaek’n oaen twée frank in de weeke voeur ‘d hédzoaeg’reie van Kamiel Van Hecke in de Roeuzestroade. Ferséél’n doae woar’n drèi touebegebond’n stukk’n héd van ne mééd’re lang voeur de bakkers huld’ren oov’n mée ob te woarm’n. Boaesken en Ida kweektigen oeuk pligdbewust, véél kinders oaen de loeub’nden band en ze pèinsdigen doaerbei oaen doae schoeun gedigt:

“Daar alleen kan liefde wonen, daar alleen is ’t leven zoet, waar men stil en ongedwongen, alles voor elkander doet.”

Ze moaektigen toeube veertien joons en mèiskes doeuréen, en de broeksken, de vestjes, de roksken en de kléédsekes gein van ’t één liveken oovre ob ’t ander buiksken. Eéd’n gebeurDIGE oeuk uid dezelvde kom, en ‘d er ging niets verloor’n, moaer de kinders moest’n help’n weirk’n en boaesken ging oeuk wel ne keer goaen pensejoaeg’n, want wild woaest’er nog genoeg.

’t Woaes in 1914 dad den éerst’n weireldoorloo uidbrak en Alfons, ne zoeune, werd onder de woab’ns geroeb’n den 12 ogustus, en zes doaeg’n laoaed’re werd’ti nééregeschood’n doeur de Duitschers in “de slag der zilveren helmen” te Haelen bèi Tienen; woardan de Belgen, de “Hulanen” een Duitsch elite-ruiterijkorps, kapodschoot’n. Alfons werd begraav’n in Tienen en doae woaes ne harde klob voeur boaesken en zein Ida, ge moet nie vroaeg’n!

Moaer ’t leev’n ging vérdre en drèi zoeuns trokk’n noaer Amerika bèi gebrek oaen weirk hier in d’ omgevéei. Moeder Ida stierf in 1936 en in ’t zelvde joaer verloor Boaesken oeuk nog ne keer ne zoeune.

Moaer ei bleev in zein huizeken woeun'n bèi een getrèwde dogt're. Moaer 't eirgste van al kwam in mèi 1940, want de Duitschers viel'n hier weere binn'n mee veel geweld. Marcel De Muynck zoelig're verteldige nog oaten mèi: “'k Vlugtige noaer huis al oov're de Brugstroaede en ob den èilkoer zad'er ne doeun Duitsch méé zeine rug teen de muur.”

Moaer de Duitschers oaten een èindeken verd're oeuk Juul Maeyens doeud geschood'n, doae woaes Boesken zeine lievelingszoeune, ei woeundige moaer ob een dreihonderd meed'rs, van zein huizeken, digte bèi de boeene noaer Eekloo. Gewoeune teen nen boeum gezed en doeur de kob geschood'n in 't Beirhèd, nen bos langs den Eekloose weg; zoeu deen de Duitschers dadde. Boaesken herte brak kapod van 't verdriet, ied'ren dag ging'tei noaer dien'n sperreboeum in 't Beirhèd en ob den agteruid van zein hoveken stond'ei goeule doaten noaer gind're te keik'n. 't Vervloektige de Duitschers moaer dad'en hielp niet en ei wildige nie verder leev'n moaer steirv'n. Boesken héé nie lang nie méér geleevd, in september 1941 est gestorv'n, en 't woaes tons 82 joaer èwd.

N.B.:

Volgens een naamloos, maar authentiek document dat mij ooit werd bezorgd, en blijkbaar opgesteld door een persoon die belast was met het opzoeken en/of begraven van de gesneuvelde militairen op Ursels grondgebied, lagen er op de Nèilkoer 8 lijken, waarvan “2 Belgen en 6 Duitschers”, allen gesneuveld op de voormiddag van de dag dat de Duitschers Ursel veroverden, en 's anderendaags was het wapenstilstand!

Kan dat een verklaring zijn voor de terechtstelling van Juul Maeyens, en waren de Duitschers door die grote verliezen op de Nèilkoer uit op wraak?

Op te merken bij die veronderstelling is het feit dat er aan Belgische kant 42 militairen sneuvelen te Ursel, en aan Duitse kant 15, tijdens de gevechten die hier toen plaatsvonden; het merendeel sneuvelde in de voormiddag van 27 mei 1940.

De moeder van mijn vrouw, Julia Maeyens was een dochter van Baaske Maeyens, dus het was mijn vrouw Liliane Neiryndck, haar grootvader langs moederszijde!

Van Parys August